PROVINCIE FLEVOLAND

FLEVOLAND INNOVATIEF EN ONDERNEMEND

Risicomanagement en weerstandsvermogen 2021 Provincie Flevoland

Afdeling CZ/Eenheid Financien

Januari 2022

PROVINCIE FLEVOLAND

Even voorstellen..

Functie: Risicomanager

⇒ Risico sessies/besprekingen

⇒ Risico paragraaf begroting en rekening

Andere rol:

Financieel toezicht op gemeenten en gemeenschappelijke regelingen

PROVINCIE FLEVOLAND

Wat gaan we bespreken ?

- Doel risicomanagement en type risico's
- Aanleiding nieuwe nota
- Proces totstandkoming nota
- Extern advies: andere insteek
- Bevindingen accountant
- Externe kaders
- Interne kaders
- Rolverdeling GS en PS
- Wijzigingen t.o.v. huidige nota (2017)
- Risicobereidheid

PROVINCIE FLEVOLAND

Doel risicomanagement en type risico's

Doel:

Risicomanagement moet bijdragen aan het **in control** zijn: "risico's te beheersen zodat de organisatie met een grotere mate van zekerheid haar doelstellingen kan realiseren"

Risicomanagement = het bewust afwegen van risico's en beheermaatregelen bij het realiseren van doelstellingen.

Type risico's

Onderscheid **strategische** en **tactische/operationele** risico's.

In deze nota gaat het om **strategische** risico's: deze kunnen niet enkel binnen de financiele middelen van een beleidsveld worden afgedekt, heeft dus invloed op de middelen op provincie nivo.

PROVINCIE FLEVOLAND

Aanleiding nieuwe nota

Nota Risico en weerstandsvermogen:

is een door Provinciale Staten vast te stellen document, waarin de kaders van het risicomanagement zijn beschreven.

Op grond van de financiële verordening (artikel 16) leggen Gedeputeerde Staten (tenminste) **eens in de vier jaar** een Nota risicobeleid ter behandeling en vaststelling voor aan Provinciale Staten.

(voorgaande nota is in december 2017 door PS vastgesteld)

PROVINCIE FLEVOLAND

Proces totstandkoming nota

Vanaf 2008 werken GS en PS op basis van een (bestuurlijk en ambtelijk) uitgewerkt risicomanagement.

Gekozen is voor (naast de eigen ervaring) het inwinnen van een extern onafhankelijke blik op de huidige nota (2017).

<u>Onderzoeksvragen</u>

⇒ Zijn de gehanteerde grondslagen en instrumenten nog actueel?

⇒ Worden deze consistent toegepast?

⇒ Zijn de risico's on onze top-10 valide?

Extern advies: andere insteek

- Huidige nota (2017) is kwalitatief inhoudelijk in orde, maar is een brede uitvoeringsnota in plaats van een strategische kaderstelling.
- Onderzoeksvragen (vorige sheet): positief beoordeeld.
- *Advies: breng voldoende onderscheid aan tussen kaders, inrichting/uitvoering van risicomanagement.*

=> in de nieuwe nota (2021) zijn hoofdzakelijk de kaders voor risico en weerstandsvermogen voor PS en GS beschreven.

=> Verdere uitvoering van risicomanagement binnen deze kaders is een verantwoordelijkheid van GS en ambtelijke organisatie.

Bevindingen accountant

Naast eigen ervaring en het onafhankelijk advies zijn bevindingen accountant van belang:

- Provinciale kaders nog actueel
- Goede indruk van het toegepaste risicomanagement
- Verbetering mogelijk door te monitoren of de beheersmaatregelen daadwerkelijk plaatsvinden

Bron: accountantsverslag 2020, speerpunt 1: kwaliteit paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Externe kaders

Externe kaders die GS dienen te hanteren:

BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) vereist aandacht voor:

- Risico's die de provincie loopt
- Beschikbare weerstandscapaciteit
- Vormen van provinciaal beleid risicomanagement

=> Vrijheid voor de Provincie om naar eigen inzicht (binnen deze wettelijke eisen) invulling te geven aan inrichting en uitvoering risicomanagement.

Interne kaders I

Interne kaders die GS dienen te hanteren, waarvan de voornaamste zijn:

- Alleen voorstellen met risicoanalyse en financiele dekking
- Weerstandsratio bevindt zich tussen 1,1 en 2,0
- Als weerstandsratio > 2,0: afroming weerstandscapaciteit
- Als weerstandsratio < 1,1: aanvulling weerstandscapaciteit
- Watervalsystematiek: rekening resultaat eerst benutten t.b.v. aanvulling weerstandsvermogen
- Als risico = structureel, dan financiele impact maal factor 3

Interne kaders II

- Risico's worden primair opgevangen binnen budgetten en reserves op eigen beleidsterrein of via geoormerkte middelen brede bestemmingsreserve (= geen onderdeel weerstandscapaciteit)
- Beroep op weerstandsvermogen eerst nadat is beoordeeld of bijstelling van ambities of bezuinigingen mogelijk zijn (integrale afweging)
- Risico's verbonden aan leningen, garanties of een deelneming worden afgedekt, nadat er vanuit het beleidsterrein een (niet geoormerkte) storting in de weerstandscapaciteit heeft plaatsgevonden => rekening en risico weerstandsvermogen

(bron: Handreiking financieringsinstrumenten 2020)

Rolverdeling PS en GS

Taken en verantwoordelijkheid PS (“wat”)

- Periodiek vaststellen van de kaders
- Bepalen mate van risicobereidheid van voorstellen
- Controleren of deze kaders worden opgevolgd

Taken en verantwoordelijkheid GS (“hoe”)

- Realiseren van de ambities van provincie Flevoland
- Realiseren van de verdere uitwerking risicomanagement
- Periodiek voorleggen aan PS nota risico en weerstandsvermogen
- Zorgen dat organisatie handelt conform risicobereidheid
- Rapporteren aan PS ontwikkeling risicomanagement
- Tijdig inlichten van PS als risico’s de ambities bedreigen

Wijzigingen t.o.v. nota (2017)

Voornaamste wijzigingen (resumerend):

- Van uitvoeringsnota => kaderstellende nota
- Aangepaste werkwijze weerstandsratio > 2,0 (directe vrijval weerstandscapaciteit, was vrijval na zich voordoen in 3 jaar)
- Introductie Watervalsystematiek (zie hiervoor)
- Beroep op weerstandscapaciteit als laatste stap (nu eerst aanspraak na integrale afweging van risico, ambities en bezuinigingsmogelijkheid)
- Opnemen financiele kengetallen en streefwaarden als onderdeel van de paragraaf risico en weerstandsvermogen (conform BBV)

PROVINCIE FLEVOLAND

Risicobereidheid

- Zonder ambities geen risico's. Hoe hoger de ambities, des te groter de risico's.
- Als geen fouten mogen worden gemaakt komen ontwikkelingen niet van de grond ("te weinig risico nemen is ook een risico")
- Gedrag is cruciaal bij het bewust omgaan met risico's; denk vroegtijdig na over tegenvallers.

=> Nemen van besluiten op basis van het bewust afwegen van risico's en beheermaatregelen bij het realiseren van de doelstellingen

=> De risicobereidheid van de provincie in haar besluitvorming wordt begrensd door de **kaders** in deze nota